

Návrachí

Harar Mgr.
2018 Dejepis

Body celkem

Přepočet

Podpis

1. Přeložte latinská úsloví: (max 15)

Body

Alea iacta est

Amor omnia vincit

Bis dat qui cito dat

Corpus iuris civilis

Date et dabitur vobis

Errare humanum est;

Extra ictum

Festina lente

Homo homini lupus

In nomine sanctae Trinitatis

Inter arma silent musae

Primus inter pares

Pro bono publico

Suum cuique

Te Deum laudamus

2. Autorem díla De re diplomatica libri VI byl: (1)

a) Mikuláš Klaudyán

b) Jean Mabillon

c) Bartoloměj Paprocký z Hlohol

d) Petr Codicillus

3. Do událostí tzv. Pražského jara patří:(1)

a) volba G. Husáka prezidentem republiky

b) prohlášení Několik vět

c) výzva Dva tisíce slov

d) vyhlášení čs federace

4. V kterém roce byla v našich zemích zavedena grošová měna: (1)

- a) 955
- b) 1210
- c) 1300
- d) 1526

5. Fraktura je označení pro: (1)

- a) francouzskou novogotickou polokurzivu
- b) kreslené německé novogotické písmo
- c) italskou humanistickou polokurzivu
- d) německé novogotické polokurzivní písmo

5. K uvedeným údajům přiřaďte jména vědeckých disciplín: (max 5)

nauka o nápisech.....

nauka o pečetiích

nauka o úředních písemnostech

nauka o literárních rukopisech

nauka o vlajkách a praporech.....

7. K uvedeným názvům napište do jaké kategorie v soustavě měr a vah patří: (max 5)

látro

jitro

kventlík

prut

lot

8. Vysvětlete pojmy: (max 4)

Pontifikát.....

Skriptorium.....

Klauzura.....

Relikviář.....

9. Určete, která z uvedených tvrzení odpovídají, či neodpovídají pravdě (ANO-NE): (max 6)

- 1) Jan Zrzavý je představitel generace Národního divadla
- 2) Československá hranice s Maďarskem byla stanovena mírem v Trianonu
- 3) V roce 1950 rozhodla Rada bezpečnosti o vyslání jednotek OSN do Koreje
- 4) Na základě versailleské smlouvy bylo k ČSR připojeno Těšínsko
- 5) Informbyro byla mezinárodní organizace pro vědu a výzkum
- 6) Prvním prezidentem Ruska se stal M. Gorbačov

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

10. K uvedeným lokalitám napište jméno státu, v němž se dnes nacházejí: (max 5)

Neuilly Babylon.....

Trident Narvik.....

Bachmač

11. Seřad'te chronologicky uvedené události: (1)

1. tzv. Palachův týden 2. proces H. Pikou, 3. přijetí zákona o federalizaci ČSSR,
4. kanonizace sv. Anežky České, 5. zavření českých vysokých škol,

--	--	--	--	--

12. Popište československý státní znak užívaný do roku 1960 (dodržíte odborné názvosloví): (1)

13. Spojte uvedená díla s jejich autory: (max 4)

1) Štambuch slezský

2) Dějepis města Prahy

3) Česká otázka

4) Poslední Přemyslovci a jejich dědictví, 1300-1308

A) Josef Šusta

B) T. G. Masaryk

C) Bartoloměj Paprocký z Hlohol

D) W. W. Tomek

E) František Palacký

1	2	3	4
---	---	---	---

14. Vyšehradský kodex byl vytvořen u příležitosti královské korunovace: (1)

a) Vratislava II./I.

b) Vladislava II./I.

c) Přemysla Otakara I.

d) Václava II.

DĚJEPIŠ

Náhr.

Navez

1. Přeložte latinská úsloví: (max 15)

Alea iacta est – kostky jsou vrženy, **Amor omnia vincit** – láska vítězí nad vším, **Bis dat qui cito dat** - dvakrát dává, kdo rychle dává, **Corpus iuris civilis** - soubor civilního práva,

Date et dabitur vobis - dejte a bude vám dáno, **Errare humanum est** - mýlit se je lidské, **Extra ictum** - mimo nebezpečí, **Festina lente** - pospíchej pomalu, **Homo homini lupus** - člověk člověku vlkem, **In nomine sanctae Trinitatis** - ve jménu Svaté trojice, **Inter arma silent musae** – ve válce mlčí múzy, **Primus inter pares** - první mezi rovnými, **Pro bono publico** - pro společné (obecné) blaho, pro blaho všech, **Suum cuique** - každému co jeho jest (co mu patří), **Te Deum laudamus** - Tebe Bože, chválíme

2. Autorem díla **De re diplomatica libri VI** byl: (1) b) Jean Mabillon

3. Do událostí tzv. Pražského jara patří: (1) c) výzva Dva tisíce slov

4. V kterém roce byla v našich zemích zavedena grošová měna: (1) c) 1300

5. Fraktura je označení pro: (1) b)

6. Jména vědeckých disciplín: (max 6) **nauka o nápisích** - epigrafika, **nauka o pečetích** - sfragistika, **nauka o úředních písemnostech** - diplomatika, **nauka o literárních rukopisech** - kodikologie, **nauka o vlajkách a praporech** vexilologie.,

7. Zařazení v soustavě měr a vah: (max 5) **A) látro** - délková, **B) jitro** – plošná, **C) kventlík** - váhová, **D) prut** – délková, **E) lot** - váhová

8. Pojmy: (max 4) **Pontifikát** - úřad a hodnost papeže, doba papežského úřadu, **Skriptorium** - písařská dílna, středověká škola, **Klauzura** - místo volně nepřístupné (např. v klášteře); odloučení (dobrovolné nebo povinné) od světa, uzvaření; vodní nádrž na splavování dřeva; typ vysokoškolské zkoušky, **Relikviář** - schránka na ostatky svatých nebo jejich osobních předmětů, (schránka drahých památek)

9. tvrzení odpovídající, či neodpovídající pravdě: (max 6) 1Ne, 2Ano, 3 Ano, 4 Ne, 5 Ne, 6 Ne

10.. K uvedeným lokalitám napište jméno státu, v němž se dnes nacházejí: (max 5)

Neuilly - Fr., Babylon – Irák, Trident – It., Narvik – Nor., Bachmač – Ukr.

11. Chronologie: (1) 5, 2, 3, 1, 4

12. Československý státní znak užívaný do roku 1960: (1) - na francouzském štítu v červeném poli dvouocasý stříbrný lev s čelenkou, ve skoku, se zlatou zbrojí, na hrudi lva slovenský znak – modré trojvrší (Tatra, Matra, Fatra) v červeném poli se stříbrným dvouramenným (patriarším) křížem

13. Díla s jejich autoři: (max 4) 1C, 2D, 3B, 4A

14. Vyšehradský kodex byl vytvořen u příležitosti královské korunovace: (1)

a) Vratislava II./I.

51 - 49 = 30, 48 - 47 = 29, 46 - 45 = 28, 44 - 43 = 27, 42 - 41 = 26, 40 - 39 = 25, 38 - 37 = 24, 36 = 23, 35 = 22, 34 = 21, 33 = 20, 32 = 19, 31 = 18, 30 = 17, 29 = 16, 28 = 15, 27 = 14, 26 = 13, 25 = 12, 24 = 11, 23 = 10, 22 = 9, 21 = 8, 20 = 7, 19 = 6, 18 = 5, 17 = 4, 16 = 3, 15 = 2, 14 = 1, 13 - 0 = 0

DĚJEPIS

N Mg r.

2018

1. Přeložte latinská úsloví: (max. 15 bodů)

- a) Amor omnia vincit
- b) Carthago delenda est
- c) Castis omnia casta
- d) Cogito, ergo sum
- e) De mortuis nil nisi bene
- f) Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus
- g) Inter arma silent leges
- h) Nihil novi sub sole
- i) Nosce te ipsum
- j) Panem et circenses
- k) Pecunia non olet
- l) Quae sunt Caesaris Caesari et quae sunt Dei Deo
- m) Sic transit gloria mundi
- n) Vare, Vare, redde mihi legiones
- o) Veni, vidi, vici

2. Autorem latinského překladu Bible (Vulgata) byl: (1 bod)

- a) sv. Pavel
- b) sv. Petr
- c) Hieronymus (sv. Jeroným)
- d) sv. Jan

3. Do událostí tzv. Pražského jara nepatří: (1 bod)

- a) Akční program KSČ
- b) prohlášení Několik vět
- c) výzva Dva tisíce slov
- d) abdikace A. Novotného

4. V kterém roce byla v našich zemích zavedena korunová měna: (1 bod)

- a) 1750
- b) 1857
- c) 1892
- d) 1918

5. Kurent je označení pro: (1 bod)

- a) německé novogotické kurzivní písmo
- b) kreslené německé novogotické písmo
- c) písmo z období tzv. karolinské renesance
- d) německé novogotické polokurzivní písmo

6. Napište, čím se zabývají následující obory: (max. 5 bodů)

- a) faleristika
- b) vexilologie
- c) heraldika
- d) numismatika
- e) hagiografie

7. Vysvětlete význam pojmů a napište název pomocné vědy historické, v níž se užívají: (max. 5 bodů)

- a) invokace
- b) arenga
- c) subskripce
- d) aprekace
- e) název PVH

8. Vysvětlete pojmy: (max. 4 body)

- a) Palladium (země české)
- b) Stéla
- c) Bastion
- d) Pasionál

9. Určete, která z uvedených tvrzení odpovídají, či neodpovídají pravdě (ANO-NE): (max. 6 bodů)

- 1) Geograf bavorský popisuje naše země v období 8. a 9. století.
- 2) Karel IV. připojil k našim zemím Chebsko.
- 3) Během třicetileté války ztratily naše země Těšínsko.
- 4) Československá hranice s Maďarskem byla stanovena mírem v Trianonu.
- 5) Vesnice na Oravě a Spiši postoupilo Československo Polsku.
- 6) Na základě versailleské smlouvy bylo k ČSR připojeno Hlučínsko.

10. K uvedeným lokalitám napište jméno státu, v němž se dnes nacházejí: (max. 5 bodů)

- 1) Kresčák(Crécy)
- 2) Teherán
- 3) Tobruk
- 4) Oradour-sur-Glane
- 5) Trianon

11. Seřad'te chronologicky muzea založená v našich zemích: (1 bod)

- 1) Moravské zemské muzeum v Brně, 2) Slezské zemské muzeum v Opavě, 3) Vlastivědné muzeum v Olomouci, 4) Národní muzeum v Praze

12. Popište československý státní znak roku 1960 (dodržujte odborné názvosloví): (1 bod)

13. Spojte uvedená díla s jejich autory: (max 4)

1) první tištěná mapa Čech	A) August Sedláček
2) De re diplomatica libri VI	B) Mikuláš Klaudyán
3) Českomoravská heraldika	C) Bartoloměj Paprocký z Hlohol
4) Zrcadlo slavného Markrabství moravského	D) Jean Mabillon
	E) František Palacký

14. Napište jméno kodexu vytvořeného u příležitosti královské korunovace Vratislava II./I.: (1 bod)

1. Přeložte latinská úsloví: (max 15)

Amor omnia vincit – láska vítězí nad vším; **Carthago delenda est** - Kartago musí být zničeno; **Castis omnia casta** – čistému všem čistě; **Cogito, ergo sum** - myslím, tedy jsem; **De mortuis nil nisi bene** – o mrtvých jen dobře; **Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus** - radujme se, dokud jsme mladí; **Inter arma silent leges** - uprostřed zbraní (ve válce) mlčí zákony; **Nihil novi sub sole** - nic nového pod sluncem; **Nosce te ipsum** - poznej sám sebe; **Panem et circenses** – chléb a hry; **Pecunia non olet** – peníze nepáchnou; **Quae sunt Caesaris Caesari et quae sunt Dei Deo** - co je císařovo, císaři a co je božího, Bohu; **Sic transit gloria mundi** - tak pomíjí sláva světa; **Vare, Vare, redde mihi legiones** – Vare, Vare vrať mi mé legie; **Veni, vidi, vici** – přišel jsem, viděl, jsem, zvítězil jsem

2. Autorem latinského překladu Bible (Vulgata) byl: (1) c) Hieronymus (sv. Jeroným)

3. Do událostí tzv. Pražského jara nepatří: (1) b) prohlášení Několik vět

4. V kterém roce byla v našich zemích zavedena korunová měna: (1) c) 1892

5. Kurent je označení pro: (1) a) německé novogotické kurzivní písmo

6. Napište čím se zabývají následující obory: (max 5) **Faleristika** – řády, vyznamenání; **Vexilologie** - prapory, vlajky; **Heraldika** – erby, znaky; **Numismatika** – platební prostředky; **Hagiografie** – nauka o legendách světců a jejich zobrazování

7. Vysvětlíte význam pojmů a napište název pomocné vědy historické, v níž se užívají:

(max 5) **Invokace** - vzývání slova božího, **Arenga** - obecná motivace sepsání listiny (proč byla sepsána); **Subskripce** – podpisy, či vyjmenování svědků, úředníků kanceláře, nebo vydavatele; **aprekace** – závěrečná modlitba, často ve formě Amen; **název PVH** - Diplomatika
8. Vysvětlíte pojmy: (max 4) **Palladium (země české)** - ochranný obraz, záštita (ne kov, obch. centrum, apod.); **Stéla** na výšku postavený opracovaný kámen (náhrobek) s nápisem a výzdobou; **Bastion** - část opevnění vystupující mimo samotnou hradbu (předsunutá plochá bašta); **Pasionál** – kniha popisující mučení, smrt nebo život světců

9. Určete, která tvrzení odpovídají, či neodpovídají pravdě (ANO-NE): (max 6): 1 Ano, 2 Ne, 3 Ne, 4 Ano, 5 Ano, 6 Ano

10. K uvedeným lokalitám napište jméno státu, v němž se dnes nacházejí: (max 5)

Kresčak (Grécy) - Fr.; **Teherán** - Írán; **Tobrúk** - Libye; **Oradour-sur-Glane** - Fr; **Trianon** - Fr

11. Seřad'te chronologicky muzea založená v našich zemích: (1) 2, 1, 4, 3

12. Popište československý státní znak roku 1960 (dodržujte odborné názvosloví): (1)

Na červeném štítě ve tvaru husitské pavězy je umístěn stříbrný dvouocasý lev se zlatou zbrojí bez členky, nad jeho hlavou je zlatě konturovaná pěticípá hvězda, na hrudi lva je červený štítek španělského typu, v němž je umístěna modrá silueta Kriváně, pod níž šlehá zlatá vatra

13. Spojte uvedená díla s jejich autory: (max 4) : 1B; 2D; 3A; 4C

14. Jméno kodexu vytvořeného u příležitosti královské korunovace Vratislava II./I.: (1) Vyšehradský kodex

51 - 49 = 30, 48 - 47 = 29, 46 - 45 = 28, 44 - 43 = 27, 42 - 41 = 26, 40 - 39 = 25, 38 - 37 = 24, 36 = 23, 35 = 22, 34 = 21, 33 = 20, 32 = 19, 31 = 18, 30 = 17, 29 = 16, 28 = 15, 27 = 14, 26 = 13, 25 = 12, 24 = 11, 23 = 10, 22 = 9, 21 = 8, 20 = 7, 19 = 6, 18 = 5, 17 = 4, 16 = 3, 15 = 2, 14 = 1, 13 - 0 = 0